Nijmegen

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van de gemeente Nijmegen

Nr. 523865

10 november 2026

Beleidsregels bestuurlijke boete Participatiewet, IOAW/IOAZ gemeente Nijmegen 2027

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen,

Gelet op de bepalingen van artikel 17 en 18a van de Participatiewet en de artikelen 13 en 20a van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) en het Boetebesluit socialezekerheidswetten.

BESLUIT: vaststellen van de beleidsregels bestuurlijke boete Participatiewet, IOAW/IOAZ gemeente Nijmegen 2027

Artikel 1 – begrippen

a) benadelingsbedrag: het benadelingsbedrag is het brutobedrag of, indien het de Participatiewet betreft, het nettobedrag, dat als gevolg van de schending van de inlichtingenplicht ten onrechte aan uitkering is ontvangen;

b) grove schuld: grove schuld is een in laakbaarheid, aan opzet grenzende mate van verwijtbaarheid en omvat mede grove onachtzaamheid. Daarbij kan gedacht worden aan laakbare slordigheid of ernstige nalatigheid. Bij grove schuld had de belanghebbende redelijkerwijs moeten of kunnen begrijpen dat zijn of haar gedrag tot gevolg kon hebben dat een te hoog bedrag aan uitkering zou kunnen worden toegekend.

c) opzet: opzet is het willens en wetens handelen of nalaten. Onder opzet wordt mede verstaan voorwaardelijk opzet. Onder voorwaardelijk opzet wordt verstaan het bewust aanvaarden van de aanmerkelijke kans dat een handelen of nalaten tot gevolg heeft dat de beboetbare gedraging wordt begaan.

Artikel 2 – bereik

Deze beleidsregels zijn van toepassing op besluiten tot het opleggen van een bestuurlijke boete voor overtreding van de inlichtingenplicht als bedoeld in artikel 17 eerste lid van de Participatiewet en 36b vierde lid van de Participatiewet, artikel 13 eerste lid van de IOAW en IOAZ en artikel 30c tweede en derde lid van de Wet suwi.

Artikel 3 – sancties

1. In geval van een schending van de inlichtingenplicht besluit het college tot:
   a. het geven van een schriftelijke waarschuwing; of
   b. het opleggen van een bestuurlijke boete.

2. Bij het maken van een keuze tussen een schriftelijke waarschuwing of een bestuurlijke boete weegt het college de volgende feiten en omstandigheden in ieder geval mee:
   - de aard en ernst van de overtreding;
   - de mate van verwijtbaarheid van de belanghebbende;
   - de mate waarin de overtreding het gevolg is van het handelen of nalaten van het college.

3. Het college hanteert hierbij de volgende uitgangspunten:
   a. Het college kiest voor het minst ingrijpende middel dat effectief is en volstaat bij een overtreding als uitgangspunt met een schriftelijke waarschuwing.
   b. In de volgende gevallen volstaat een schriftelijke waarschuwing niet en legt het college een bestuurlijke boete op
      - bij een strafverzwarende omstandigheid in de zin van artikel 18a vierde lid van de Participatiewet dan wel artikel 20a vierde lid van de IOAW en IOAZ;
      - bij het ontvangen en vervolgens niet melden van een bedrag dat hoger is dan de van toepassing zijnde uitkeringsnorm;
      - bij een overtreding van de inlichtingenplicht die langer dan drie maanden voortduurt;
      - bij een overtreding van de inlichtingenplicht die binnen vijf jaar na een eerder gegeven schriftelijke waarschuwing is begaan.

4. Bij het volledig ontbreken van verwijtbaarheid wordt geen bestuurlijke boete opgelegd of schriftelijke waarschuwing gegeven.

Artikel 4 – Afzien van een schriftelijke waarschuwing en/of bestuurlijke boete

1. Het college kan, met uitzondering van situaties waarin sprake is van een strafverzwarende omstandigheid in de zin van artikel 18a vierde lid van de Participatiewet dan wel artikel 20a vierde lid IOAW en IOAZ, afzien van het geven van een schriftelijke waarschuwing of het opleggen van een bestuurlijke boete, indien:
   a. de belanghebbende uit eigen beweging alsnog de juiste inlichtingen verstrekt voordat de overtreding van de inlichtingenplicht door het college is geconstateerd; of
   b. een schriftelijke waarschuwing of een bestuurlijke boete niet zal bijdragen aan de met het betreffende besluit te dienen doelen.

   Het college maakt gebruik van deze bevoegdheid.
2. In geval van een strafverzwarende omstandigheid in de zin van artikel 18a vierde lid van de Participatiewet dan wel artikel 20a vierde lid IOAW en IOAZ kan het college afzien van een bestuurlijke boete en volstaan met een schriftelijke waarschuwing, indien:
   a. de belanghebbende uit eigen beweging alsnog de juiste inlichtingen verstrekt voordat de overtreding van de inlichtingenplicht door het college is geconstateerd; of
   b. een bestuurlijke boete niet zal bijdragen aan de met het opleggen van een bestuurlijke boete te dienen doelen.

   Het college maakt gebruik van deze bevoegdheid.
3. Indien een overtreding van de inlichtingenplicht niet heeft geleid tot een benadelingsbedrag, ziet het college af van het geven van een schriftelijke waarschuwing of het opleggen van een bestuurlijke boete.
4. Het college kan afzien van het opleggen van een bestuurlijke boete, indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn of aannemelijk is dat sprake is van een vergissing. Van een dringende reden is onder meer sprake indien de nadelige gevolgen van het opleggen van een bestuurlijke boete voor een belanghebbende onevenredig zijn in verhouding tot de met de bestuurlijke boete te dienen doelen. Het college maakt gebruik van deze bevoegdheid en volstaat met een schriftelijke waarschuwing.

Artikel 5 – hoogte bestuurlijke boete

1. Indien als gevolg van overtreding van de inlichtingenplicht sprake is van een benadelingsbedrag worden bij de vaststelling van de hoogte van de bestuurlijke boete de volgende uitgangspunten in acht genomen:
   a. een bestuurlijke boete in verband met een schending van de inlichtingenplicht, niet zijnde een strafverzwarende omstandigheid als bedoeld in artikel 18a vierde lid van de Participatiewet dan wel artikel 20a vierde lid van de IOAW en IOAZ een bestuurlijke boete van 5 procent van het benadelingsbedrag;
   b. een bestuurlijke boete in verband met een schending van de inlichtingenplicht die is aan te merken als strafverzwarende omstandigheid zoals beschreven in artikel 18a vierde lid van de Participatiewet dan wel artikel 20a vierde lid van de IOAW en IOAZ een bestuurlijke boete van 15 procent van het benadelingsbedrag.

2. Indien de belanghebbende binnen vijf jaar na een eerdere onherroepelijke bestuurlijke boete of strafrechtelijke sanctie voor overtreding van de inlichtingenplicht, de inlichtingenplicht schendt, verhoogt het college de bestuurlijke boete met 50 procent van het oorspronkelijke boetebedrag. Indien sprake is van opzet verhoogt zij de bestuurlijke boete met 100 procent.
3. In afwijking van het eerste of tweede lid matigt het college de bestuurlijke boete ambtshalve of op verzoek van de belanghebbende, indien de belanghebbende de bestuurlijke boete niet binnen 12 maanden of, indien sprake is van een strafverzwarende omstandigheid zoals beschreven in artikel 18a vierde lid van de Participatiewet dan wel artikel 20a vierde lid van de IOAW en IOAZ of recidive, binnen 24 maanden kan betalen. Het college matigt de hoogte van de bestuurlijke boete in dat geval tot het bedrag dat de belanghebbende, op basis van een fictieve draagkracht van 5 procent van de voor belanghebbende toepasselijke uitkeringsnorm, kan betalen in 12 maanden, of, indien sprake is van een strafverzwarende omstandigheid zoals beschreven in artikel 18a vierde lid van de Participatiewet dan wel artikel 20a vierde lid van de IOAW en IOAZ of recidive in 24 maanden. De uitkomst van de berekening is het maximale boetebedrag conform de fictieve draagkracht. De genoemde looptijd wordt dus alleen gebruikt om het bedrag te bepalen. Het betreft niet de daadwerkelijke looptijd voor het afbetalen van de boete. De boete moet in de regel gewoon geheel worden terugbetaald.
4. De bestuurlijke boete bedraagt maximaal het bedrag van de tweede categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht. In geval van een herhaalde overtreding als bedoeld in artikel 5 lid 2 van deze beleidsregels bedraagt de bestuurlijke boete ten hoogste het bedrag van de derde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 6 – afronden van de bestuurlijke boete
De op te leggen bestuurlijke boete wordt afgerond naar beneden op hele euro's.

Artikel 7 – bestuurlijke boete inburgeringsplichtigen
1. De inburgeringsplichtige betreft de inwoner die volgens artikel 3 van de Wet inburgering 2021 inburgeringsplichtig is.
2. Bijstandsgerechtigde inburgeringsplichtigen hebben te maken met zowel de Wet inburgering 2021 als de Participatiewet. Indien de verplichting een onderdeel van het inburgeringstraject betreft, dan wordt de overtreding daarvan beboet op basis van de Wet inburgering 2021. Om dubbele sanctionering te voorkomen weigert (al dan niet gedeeltelijk) het college in dat geval voor dezelfde gedraging de bijstandsuitkering niet.
3. In de beschikking aan de inburgeringsplichtige vermeldt het college of er een boete op grond van de Wet inburgering 2021 wordt opgelegd of dat de uitkering (gedeeltelijk) wordt geweigerd op grond van de Participatiewet.

Artikel 8 - verrekening boete inburgeringsplichtigen
1. 1.Het college kan de bestuurlijke boete die op grond van de Wet inburgering 2021 aan de inburgeringsplichtige is opgelegd verrekenen met de algemene bijstandsuitkering.
2. Het college sluit bij het verrekenen aan bij de invorderingsvolgorde van verrekenen van artikel 9 van de Beleidsregels Terug- en invordering Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Nijmegen 2027.
3. Onder verrekenen wordt in dit artikel verstaan verrekenen zoals geregeld in artikel 4:93 van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 9 – inwerkingtreding, citeertitel en intrekking
1. Deze beleidsregels treden in werking op 1 januari 2027 onder gelijktijdige intrekking van de Beleidsregels Bestuurlijke boete Participatiewet, IOAW/IOAZ gemeente Nijmegen 2024. Dit is onder het voorbehoud dat het wetsvoorstel Handhaving sociale zekerheid tot wet is verheven en in werking is getreden. Indien hiervan op 1 januari 2027 nog geen sprake is, treden deze beleidsregels in werking op de datum van inwerkingtreding van het wetsvoorstel. In dat geval blijven de Beleidsregels Bestuurlijke boete Participatiewet, IOAW/IOAZ gemeente Nijmegen 2024 tot de inwerkingtreding van het wetsvoorstel gelden.
2. Bij de inwerkingtreding gaan deze beleidsregels gelden voor alle beslissingen die vanaf 1 januari 2027 dan wel de latere datum van inwerkingtreding van het wetsvoorstel Handhaving sociale zekerheid worden genomen. Gedragingen die daarbij hebben plaatsgevonden voor 1 januari 2027 dan wel de latere datum van inwerkingtreding worden beoordeeld conform deze beleidsregels, tenzij dit voor de belanghebbende nadeliger uitpakt. Indien het nadeliger uitpakt, vindt de beoordeling plaats conform de Beleidsregels Bestuurlijke boete Participatiewet, IOAW/IOAZ gemeente Nijmegen 2024 en het recht zoals dat voor die datum van toepassing was.
3. Deze beleidsregels kunnen worden aangehaald als: Beleidsregels Bestuurlijke boete Participatiewet, IOAW/IOAZ gemeente Nijmegen 2027.

Aldus besloten door het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Nijmegen, op 3 november 2026

De gemeentesecretaris
A.P.W. van de Klift

De burgemeester
H.M.F. Bruls